

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Георги Георгиев Димитров

за дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „доктор“ по професионално направление 3.7. Администрация и управление, докторска програма „Организация и управление извън сферата на материалното производство (Мениджмънт в публичната сфера)”

на Александър Александров Янков на тема: **„Противодействие на речта на омразата (hate speech) в онлайн среда”**

Настоящото становище е изготвено в качеството ми на член на научно жури за защита на дисертационен труд на редовен докторант Александър Александров Янков, зачислен към катедра „Национална сигурност и публична администрация” в Югозападния университет „Неофит Рилски”.

Становището ми е изготвено въз основа на ЗРАСРБ, Правилника за прилагане на ЗРАСРБ, Вътрешните правила за развитие на академичния състав в ЮЗУ „Неофит Рилски“, съгласно заповед на Ректора на ЮЗУ „Неофит Рилски“ и на основание на решенията от първото заседание на Научното жури. Видно от документацията, представена от докторанта следва да отбележа, че Александър Янков е завършил предсрочно разработването на дисертационния си труд. Докторантът показва задълбочени теоретични познания по темата на дисертацията, като същевременно притежава и известни практически наблюдения в областта на противодействието срещу речта на омразата (hate speech) в онлайн среда. Приетият от катедрата индивидуален план за обучение на докторанта е изпълнен от Александър Янков, като същият показва отлични резултати както по темата на дисертацията, така и по научната специалност.

Като член на Научното жури съм получил за оценка:

1. Дисертационен труд;
2. Автореферат на дисертационния труд;

3. Списък на публикациите и приложени публикации.

По темата на дисертационния труд докторантът е представил 6 публикации, от които три на английски език, две в съавторство и една под печат. Преобладаващата част от публикациите на Александър Янков са статии в специализирани издания или доклади от научни конференции и проведени кръгли маси. Докторантът е участвал и в международни конференции, което е обогатило познанията в избраната от него научна област.

I. Характеристика на дисертационния труд

Представената дисертация е в обем 262 страници и библиографска справка. Прави впечатление големият обем използвани литературни източници – 112 на брой, от които 39 са чуждестранни, на английски език. По същество изследването на докторанта представлява успешен опит за цялостно изследване на понятието „реч на омразата” (hate speech) и начините на противодействие срещу нея, което в условията на дигитализация и динамично развиващи се отношения в електронна среда има изключителен научен и приложен принос.

В структурно отношение дисертационният труд се състои от Увод; Глава първа: „Терминологични и доктринални проявленията на понятието реч на омразата“; Глава втора: „Интерпретация на понятийния апарат на онлайн средата. Основни характеристики на речта на омразата в онлайн среда“; Глава трета: „Противодействие срещу речта на омразата в онлайн среда“; Глава четвърта: „Изследване на информираността и начините за противодействие срещу речта на омразата в университетска среда в Република България“; Заключение; Научни и научно-приложни приноси на изследването; Библиография.

Всяка от главите е организирана в отделни параграфи, като докторантът е извел последователно основните акценти на съдържанието, а всяка глава завършва със съответните изводи. В Увода на дисертационния труд докторантът обосновава не само научния принос на темата на дисертационния труд, но и неговата практическа значимост. Поставени са работни хипотези, които докторантът доказва в хода на изследването посредством използваните научни методи. Описаните от Александър Янков проблеми, свързани със съдебната практика на ЕСПЧ, както и представянето на съвременни тенденции, касаещи криминализацията на речта на омразата в рамките на Европейския

съюз, показват, че докторантът има познания в областта на правото на Съвета на Европа и на Европейския съюз. Първа глава е въвеждаща, като докторантът е изследвал понятиетореч на омразата, като основно понятие, без познанието за което не може да се изследват особеностите напротиводействието срещу това явление. В глава втора докторантът е проследил развитието на речта на омразата през последните десетилетия, за да обоснове особеностите на този феномен в онлайн среда. Глава трета е посветена на анализ на противодействието срещу речта на омразата в онлайн среда, като са изведени специфичните особености и трудности при този вид дейност. Предложен е авторска анализ на специфичните инструменти, приети в рамките на ЕС през последното десетилетие като Кодекса за поведение, подписан на 31 май 2016 г. между ЕК и IT компаниите за противодействие срещу незаконната реч на омразата онлайн, както и ролята на технологиите и системите за автоматично откриване с оглед подобряване на начина, по който съдържанието на речта на омразата се открива и премахва. Своеобразна форма на противодействието срещу речта на омразата в рамките на ЕС представлява и нейната криминализация като един от възможните според докторанта способности за намаляване на подобни случаи. Глава четвърта представлява емпирично изследване на информираността и начините за противодействие срещу речта на омразата в университетска среда в Република България (в три различни български университети сред студенти – бакалаври и магистри, както и докторанти), като е разработена авторска анкета и е приложен собствен инструментариум. В тази глава се съдържа и практическата значимост на изследването. Заключение обобщава основните изследвания и изводи, направени в дисертацията. В края на дисертационното изследване отчетливо са показани научните и научно-приложни приноси, като са формулирани и конкретни предложения на база на проведеното анкетно проучване. Коректно са цитирани от докторанта използваните източници, като прави положително впечатление, че същият е използвал 39 чуждестранни източника – на английски език. Докторантът е представил и автореферат в обем от 60 страници.

II. Научен и научно-приложен принос

Представеният дисертационен труд представлява цялостно, задълбочено изследване на понятието реч на омразата (hate speech), както и на нейните основни

аспекти в психологически, социологически и юридически план. Изследвани и обобщени са причините, които водят до възникването на този феномен, анализирани са различните подходи в Европа и САЩ, включително и съдебна практика, която е релевантна към ограничаването на речта на омразата в съвременното общество. Резултатите от изследването имат важно практическо значение, тъй като разкриват специфичните особености на противодействието срещу този феномен. Чрез интердисциплинарен подход е осмислен езика на омразата – в теориите и изследванията от различни научни дисциплини, което позволява да се анализира сложността на феномена, както и да се идентифицират актуални проблеми и въпроси, с които се сблъскват съвременните изследователи. Убеден съм във високата степен на практическа приложност на разработката и препоръчвам на докторанта да продължи своята публикационна активност с оглед на по-нататъшното му научното развитие.

III. Заключение

Представеният дисертационен труд е изготвен самостоятелно от докторанта, отговаря на изискванията на ЗРАСРБ и правилника за прилагане на ЗРАСРБ. Изпълнени са и специфичните критерии на ЮЗУ „Неофит Рилски“. Резултатите в този труд са с научен и практико приложен характер и ми позволяват да потвърдя, че той изпълнява напълно изискванията за придобиване на образователната и научна степен „доктор“. Подкрепям изцяло посочените от докторанта научни и приложни приноси. На базата на изготвения от него дисертационен труд, споделям убеждението, че това е една самостоятелна, авторска разработка, базирана на собствено научно изследване, която използва оригинален инструментариум и съдържа оригинални резултати, получени при проведени от Александър Янков научни изследвания.

IV. Оценка на дисертационния труд

С оглед на изложеното считам, че са изпълнени всички изисквания на чл. 6 от ЗРАСРБ и чл. 24 ППЗРАСРБ и убедено предлагам на **научното жури да присъди на Александър Александров Янков образователната и научната степен „Доктор“** по професионално направление 3.7 „Администрация и управление“ докторска програма „Организация и управление извън сферата на материалното производство (Мениджмънт в публичната сфера)“.

14.09.2023 г.

проф. д-р Георги Димитров

OPINION

by **Prof. Dr. Georgi G. Dimitrov**

for a dissertation thesis for awarding educational and scientific degree ‘Doctor’ in a professional field 3.7 Administration and management, doctoral program “Organization and management outside the sphere of material production (Management in the public sphere)”

Author of the dissertation: Alexander Alexandrov Yankov

Topic of the dissertation: “Countering the hate speech in online environment”

This statement was prepared in my capacity as a member of the scientific jury for the defense of a dissertation by a full-time PhD researcher Alexander Alexandrov Yankov, enrolled in the Department of National Security and Public Administration at the South-West University “Neofit Rilski”. My opinion is based on the Higher Education Act, the Regulation for its Application, the Internal Rules for the Development of Academic Staff at “Neofit Rilski” Southwest University, according to an order No 1167/24.07.2023 of the Rector of “Neofit Rilski” South-West University and on the basis of decisions from the first meeting of the Scientific Jury. From the documentation submitted by the PhD candidate, it should be noted that Alexander Yankov has completed his dissertation work ahead of schedule. He demonstrates in-depth theoretical knowledge on the topic of the dissertation, while also possessing certain practical observations in the field of combating hate speech in online environment. The individual training plan for the PhD researcher adopted by the department has been fulfilled by Alexander Yankov, who has shown excellent results both in terms of his dissertation topic and scientific specialty.

As a member of the Scientific Jury, I have received for evaluation:

1. Dissertation work;
2. Abstract of dissertation work;
3. List of publications and attached publications themselves.

On the topic of his dissertation work, the doctoral student has presented 6 publications, three of which are in English, two are co-authored and one is under print. The majority of Alexander Yankov’s publications are articles in specialized editions or reports from scientific conferences

and round tables. The PhD candidate has also participated in international conferences, which has enriched his knowledge in his chosen scientific field.

I. Characteristics of dissertation work

The presented dissertation is 262 pages long with a bibliography. The large number of literary sources used - 112 in total, 39 foreign ones in English - is impressive.

The dissertation of Alexander Alexandrov Yankov, a full-time PhD researcher enrolled in the Department of National Security and Public Administration at the Southwest University “Neofit Rilski”, represents a successful attempt to comprehensively study the concept of ‘hate speech’ and ways to counter it, which has an exceptional scientific and applied contribution in the conditions of digitization and dynamically developing relationships in the electronic environment.

Structurally, the dissertation consists of an Introduction; Chapter One: “Terminological and Doctrinal Manifestations of the Concept of Hate Speech”; Chapter Two: “Interpretation of the Conceptual Apparatus of the Online Environment. Basic Characteristics of Hate Speech in the Online Environment”; Chapter Three: “Countering Hate Speech in the Online Environment”; Chapter Four: “Study of Awareness and Ways to Counter Hate Speech in the University Environment in the Republic of Bulgaria”; Conclusion; Scientific and Scientific-Applied Contributions of the Study; Bibliography.

Each chapter is organized into separate paragraphs, with the PhD candidate sequentially outlining the main highlights of the content, and each chapter ending with its respective conclusions. In the Introduction to the dissertation, the author justifies not only the scientific contribution of the dissertation topic but also its practical significance. Working hypotheses have been set, which the PhD candidate proves during the research using scientific methods. The problems described by Alexander Yankov related to ECHR case-law, as well as presenting contemporary trends concerning criminalization of hate speech within the European Union, show that he has sufficient knowledge in the field of Council of Europe and European Union law. The first chapter is introductory, with the author examining hate speech as a basic concept without which it is impossible to study countermeasures against this phenomenon. In Chapter Two, the PhD researcher traces the development of hate speech over recent decades to substantiate its characteristics in an online environment.

Chapter Three is dedicated to analyzing the countermeasures against hate speech in the online environment, with specific features and difficulties in this type of activity being outlined. An author's analysis of the specific tools adopted within the EU over the last decade, such as the Code of Conduct signed on May 31, 2016, between the EC and IT companies to counter illegal hate speech online, as well as the role of technologies and systems for automatic detection to improve the way hate speech content is detected and removed, has been proposed. A peculiar form of counteracting hate speech within the EU is its criminalization as one of the possible ways according to the PhD candidate in order to reduce such cases. Chapter Four presents an empirical study of awareness and ways to counter hate speech in the university environment in the Republic of Bulgaria (in three different Bulgarian universities among different students - bachelors and masters, as well as doctoral students), with an author's questionnaire developed and a proprietary methodology applied. This chapter also contains the practical significance of the study. The conclusion summarizes the main scientific observations and conclusions made in the dissertation.

At the end of the dissertation work, scientific and scientific-applied contributions are clearly shown, with specific proposals formulated based on the conducted survey. The sources used by the doctoral student are correctly cited, making a positive impression that he has used 39 foreign sources - in English. The PhD candidate has also presented an abstract of 60 pages.

II. Scientific and scientific-applied contribution

The presented dissertation represents a comprehensive, in-depth study of the concept of hate speech, as well as its main aspects in psychological, sociological, and legal terms. The reasons leading to the emergence of hate speech have been studied and summarized, and the distinctive approaches in Europe and the United States have been analyzed, including case-law that is relevant to limiting hate speech in the modern society. The results of the study have significant practical value as they reveal the specific features of counteracting this phenomenon. Through an interdisciplinary approach, the hate speech has been conceptualized - in theories and studies from various scientific disciplines, allowing for an analysis of the complexity of the phenomenon, as well as identifying current problems and issues faced by contemporary researchers. I was convinced of the high degree of practical applicability of the dissertation and I would like to recommend the author to continue his publication activity with a view to his further scientific development.

III. Conclusion

The presented dissertation work has been prepared independently by the PhD researcher, meets all the requirements of the Higher Education Act and the Regulation for its Application, and fulfills the specific criteria of “Neofit Rilski” South-West University. The results in this work are scientific and practically applied and allow me to confirm that it fully meets the requirements for obtaining an educational and scientific degree of ‘Doctor’. I fully support the scientific and applied contributions indicated by the PhD candidate. Based on his dissertation work, I share the conviction that this is an independent, original development based on his own scientific activity, which uses original tools and contains original results obtained from research conducted by Alexander Yankov.

IV. Evaluation of Dissertation

In view of the above, I believe that all requirements under Art. 6 of the Higher Education Act and Art. 24 of its Implementation Rules have been met, and I suggest the members of the Scientific Jury **to award to Alexander Alexandrov Yankov educational and scientific degree ‘Doctor’** in professional field 3.7 “Administration and Management” doctoral program “Organization and management outside the sphere of material production (Management in the public sphere)”.

14.09.2023

Prof. Dr. George Dimitrov